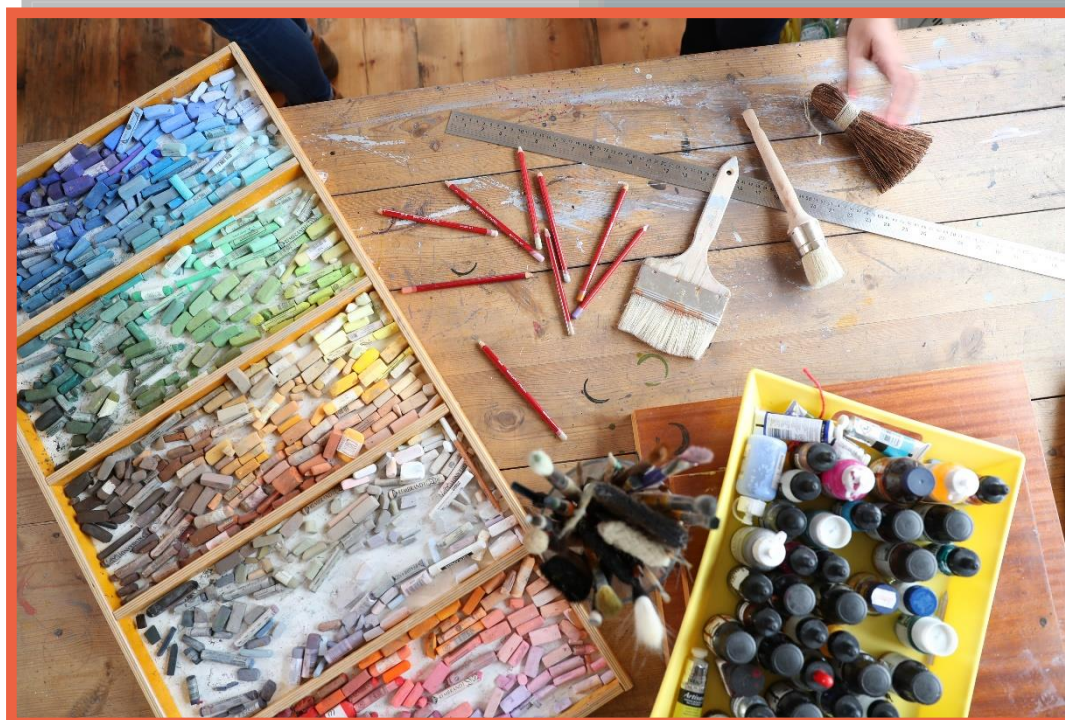

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

HYVINVOINTIPALVELUT

**TOTEUTUMA 31.12.2022 -
KÄYTTÖSUUNNITELMA 2022**

Tulevaisuuslautakunta 28.2.2023/
Kaupunginhallitus 13.3.2023

HYVINVOINTIPALVELUT PALVELUALUE

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Valmistautuminen hyvinvointialueeseen (sote-uudistus)	organisaatiomuutokset: mm. sote-toimintojen tukipalvelut, ikäihmisten palvelut Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen HYTETU-resurssien varmistaminen	päätökset Hyvinvointikertomus Vastuista ja työnjaosta sopiminen, päätös	Tukipalveluista ei muodostettu omaa yksikköä. Johtavan hoitajan ja ikäihmisten palvelujohtajan työt erotettiin kahdeksi viraksi. KV 20.6.2022
Henkilöstöressurssin riittävyys	Oppisopimuskoulutus Rekrytoinnin tehostaminen	lkm toimintasuunnitelma	Toteutettiin, tuotti tuloksia varsinkin kesän jälkeen.
Koronapandemian haittojen vähentäminen	Pandemiaryhmän työskentely Oikea-aikaiset rajoitustoimenpiteet Tiedottaminen (lehti, www-sivut, tiedotteet)	toteutuminen päätökset toteutuminen	Toteutui. Kokoontumisia lähes viikottain. Pandemia laantui ja vain vähän tarvetta rajoituksille, rokotukset toteutettiin Toteutui www-sivujen ja tiedotteiden avulla

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	LTA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	362	334	350	338
Henkilöstömenot €	-20 964 030	-20 674 237	-21 025 610	-21 291 376
Muutos %	2,8	1,4	1,7	1,3
Palvelujen ostot €	-26 121 260	-26 136 739	-27 045 140	-28 469 095
Muutos %	9,3	9,4	3,5	8,9
Toimintakate €/asukas	-7 025	-7 033	-7 379	-7 415

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2022 toimintaan vaikuttaa erityisesti valmistautuminen SOTE-uudistukseen, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Uudistus edellyttää kaupungin organisaatorakenteen muutosta, vastuiden selkeyttämistä, yhteistyön sopimista ja tarvittavien päätösten tekemistä hyvissä ajoin, jotta sekä siirtyvät palvelut että jäljelle jäävän kunnan palvelut ehtivät sopeutua muutokseen.

Koronapandemian aiheuttamat toimenpiteet voivat tulla valtakunnalliselta tasolta tai paikalliselta tasolta ja sen merkitys tulevana toimintaan vuonna on hyvin hankala ennakoida. Pandemian vastaiset ja ennaltaehkäisevät toimet sekä nopea reagointi ovat tärkeitä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

Toimintaympäristö on vuoden 2021 kaltainen etenkin väestörakenteen osalta, jossa painottuu ikäihmisten määrä ja heidän palvelutarpeensa kasvu. Henkilöstömitoitus kasvaa asumispalveluissa lain edellyttämällä tavalla.

Vaikka kaupungin taloustilanne näyttää kääntyvän parempaan suuntaan, syytä on pitää tarkkaa taloudenpitoa. Erityisten ammattinimikkeiden osalta on edelleen kilpailua kuntien ja yksityisten toimijoiden kesken pätevistä työvoimasta.

Toteutuma 31.12.2022

Hyvinvointialueen valmistelussa on vastattu tietopyyntöihin, osallistuttu suunnitteluun ja valmistauduttu joiltakin osin myös oman organisaation muutoksilla.

Pandemiatyöryhmä kokoontui säännöllisesti tilannekatsauksiin ja myös muulloin paikallisen tilanteen niin vaatiessa. Osallistuttiin myös Lapin koronakoordinaatioryhmän toimintaan. Henkilökuntaa sairastui koronaan, mikä vaikeutti joiltakin osin palvelujen järjestämistä sijaispulasta johtuen.

Henkilöstömitoitus kasvoi asumispalveluissa, mikä aiheutti yksityisille toimijoille rekrytointihaasteita. Kesän aikana erityisiä rekrytointihaasteita oli myös kaupungilla. Vuokratyövoimaa jouduttiin käyttämään varsin paljon. Henkilöstöpula helpottui syksyn aikana.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteet on pääosin toteutettu vuosien 2020 ja 2021 aikana. Ohjelman seuranta jatketaan ja jäljellä olevia tavoitteita toteutetaan. Ikäihmisten kotona asumista edistäviä palveluita vahvistetaan tavoitteena säästöt raskaammissa palveluissa. Avoterveydenhuollon kehittämishanketta jatketaan. Organisaatiota muutetaan Lapin hyvinvointialueen toiminnan aloittamisen vuoksi. Osallistutaan aktiivisesti hyvinvointialueen rakentamiseen liittyvissä Tulevaisuuden sote-keskus ja Sote-rakenneuudistus Lapissa -hankkeiden avulla.

Toteutuma 31.12.2022

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet toteutettiin.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueiden järjestettäväksi edellyttää organisaation muuttamista. Vastuualueiden työnjakoa ja sisältöä tarkistetaan ja tehdään tarvittavat muutokset. Myös kaupungin keskitetyistä tukipalveluista erotetaan sosiaali- ja terveystalouden tarvitsema osuus ja niille määritellään oma paikka hyvinvointipalveluiden organisaatiossa. Hyvinvointialueen toiminnaksi siirtymistä tukevat SOTE-uudistuksen eri hankkeet, joiden tavoitteena on yhtenäistää tulevan hyvinvointialueen toimintatapoja.

Sivistyspalveluiden merkitys kunnan toiminnassa ja peruspalveluiden osuudesta kasvaa SOTE-uudistuksesta johtuen. Vuoden 2022 aikana varmistetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen resurssit ja työnjako SOTE-palveluiden ja jäljelle jäävän kaupunkioorganisaation kesken.

Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteitä toteutetaan muuttuneen ja muuttuvan toimintaympäristön asettamien ehdoin. Väestörakenteesta johtuen yhtenä painopisteenä on edelleen kotona asumista edistävien palveluiden ja rakenteiden vahvistaminen, jotta hakeutumista raskaisiin palveluihin (tehostettu palveluasuminen ja vuodeosastohoito) saadaan vähennettyä edelleen.

Toteutuma 31.12.2022

Hyvinvointipalveluissa tehtiin jonkin verran yksittäisiä muutoksia hyvinvointialueelle siirtymisen vuoksi. Tukipalvelujen organisointi jäi kesken. Hankkeet toteutettiin suunnitellusti.

Hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Resurssit, vastuu ja työnjako olivat vielä joulukuun alussa sopimatta.

Talouden tervehdyttämistoimenpiteet saatiin toteutettua lähes kokonaan. Toimintaympäristö muuttui monelta osin siihen verrattuna, mitä se oli suunnitelmaa laadittaessa ja siitä päätettäessä, mikä on otettava huomioon tuloksia arvioitaessa.

7. Määrärahat

Hyvinvointipalvelut	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-56 743 230	-56 590 150	153 080	-0,3
TULOT	6 160 310	4 937 450	-1 222 860	-19,9
NETTOMENO	-50 582 920	-51 652 700	-1 069 780	2,1

8. Hyvinvointipalvelut palvelualueen käyttösunnitelma

Hyvinvointipalvelut	TP	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 484 682	2 574 790	2 342 535	2 213 820	2 757 223
Maksutuotot	2 578 947	2 583 510	2 505 280	2 137 000	2 422 310
Tuet ja avustukset	544 730	663 080	1 662 647	216 000	1 474 993
Vuokratulot	293 762	284 150	274 021	305 800	331 850
Muut toimintatuotot	188 531	54 780	199 115	64 830	107 032
TOIMINTATUOTOT	6 090 652	6 160 310	6 983 597	4 937 450	7 093 408
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-20 393 993	-20 964 030	-20 674 237	-20 291 610	-21 291 376
Palvelujen ostot	-23 896 528	-26 121 260	-26 136 739	-27 045 140	-28 469 095
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 641 244	-1 358 880	-1 637 367	-1 371 950	-1 755 709
Avustukset	-4 074 429	-1 783 000	-1 844 573	-1 117 500	-1 214 227
Vuokrat	-5 882 989	-5 594 930	-5 716 743	-5 145 390	-5 279 338
Muut toimintakulut	-1 041 730	-921 130	-956 258	-884 560	-953 803
TOIMINTAKULUT	-56 930 914	-56 743 230	-56 965 917	-55 856 150	-58 963 549
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-50 840 263	-50 582 920	-49 982 321	-50 918 700	-51 870 141

VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston, ja Särkelän päiväkodeissa. Pilke- päiväkotitoiminta tarjoaa varhaiskasvatusta palvelusetelillä. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa sekä palvelusetelillä Pilke Lounatuulen yksikössä.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä.

Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Varhaiskasvatuslain- ja perusteiden mukainen laadukas varhaiskasvatus- ja opetus.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen valtakunnallisesti päivitetyn Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Laatimiseen osallistuva työryhmä koostuu päiväkodin johtajista, varhaiskasvatuksen erityisopettajista, varhaiskasvatuksen opettajista sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajista.	Suunnitelma on käytössä Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti 1.8.2022 alkaen. Työryhmän kokoontumiskerrat	Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman 21.6. kokouksessaan ja se on otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen. Henkilöstölle on pidetty koulutusta uudesta vasusta syksyn 2022 aikana. Erityisesti pienryhmätoiminnan ja lasten kokousten toteutumiseen on kiinnitetty huomiota.
Yhteistyön tiivistäminen palvelusetelipäiväkodin kanssa	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä Pilke Lounatuulen päiväkodin johtajan kanssa. Yhteistyökokoukset ja koulutukset Valvonta ja ohjaus	Paikallinen suunnitelma on laadittu yhteistyössä ja otetaan käyttöön 1.8.2022 alkaen. Yhteistyökokousten järjestämiskerrat sekä yhteisiin koulutuksiin osallistumiskerrat Valvontakertojen määrä (ennalta	Pilke päiväkodinjohtaja on osallistunut paikallisen suunnitelman laadintaan suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Pilke päiväkodinjohtaja on ollut mukana varhaiskasvatuksen kehittämissäpäivässä, jossa vasun käytännön toteutus on ollut aiheena. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt suunnitelman 21.6.2022 ja se otetaan käyttöön 1.8.

		sovitut ja yllättäen tehdyt)	Yhteistyökokouksia on järjestetty säännöllisesti ja Pilkkeen henkilökunta on osallistunut yhteistyöhön etenkin esiopetuksen osalta. Varhaiskasvatuksen koulutus- ja suunnittelu yhteistyötä lisätään vuoden 2023 aikana. Valvontaa ja ohjausta on tehty palveluseteli-sääntökirjan mukaisesti ja Pilkkeen päiväkodinjohtajan kanssa on keskusteltu ja tavattu säännöllisesti.
Varhaiskasvatuk- sen ja esiopetuksen jatkomon kehittäminen	Valtakunnallisen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun verrokkikuntana toimiminen Esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen	Päiväkodit ovat osallistuneet kokeiluun Opetusministeriön ohjeistuksen mukaisesti Yhteistyöpalaverit esiopettajat/opettaj at sekä palvelualuejohtaja, -päälliköt	Päiväkodit ovat osallistuneet kokeiluun ja tehneet kaikki vaaditut toimenpiteet. Yhteistyöpalavereja esiopettajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja viskari- toiminnasta vastaavien varhaiskasvatuksen opettajien kanssa on pidetty säännöllisesti ja varhaiskasvatuspäällikkö on osallistunut niihin.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	LTA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	60	45	54	44
Henkilöstömenot €	-2 432 470	-2 360 614	-2 357 890	-2 360 125
Muutos %	5,4	-3,0	-0,1	-0,02
Palvelujen ostot €	-472 130	-458 766	-697 260	-651 992
Muutos %	110,4	-2,8	52,0	42,1
Toimintakate €/asukas	490,1	-485	-507	-507

Palvelusetelin käyttöönotto muuttaa palvelujen ostojen kustannuksia v. 2021 lähtien.

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaksivuotisen esiopetuksen verrokkiryhmänä toimiminen jatkuu vuonna 2022. Lapsimäärässä ei odoteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia vuonna 2022. Vuorohoidon tarve on aiempien vuosien lailla vaihtelevaa. Kunnalliset päiväkodit ovat täynnä muutamia hajapaikkoja lukuun ottamatta. Alle 3-vuotiaiden ryhmissä ei ole lainkaan vapaita paikkoja. Yksityinen palvelusetelipäiväkoti Pilke Lounatuuli on vain osittain täytetty, mutta kasvatusvastuullisen henkilöstön puutteen vuoksi kaikkia varhaiskasvatuspaikkoja ei voida tällä hetkellä täyttää. Varhaiskasvatuslain muutokset ja muutosten vaikutukset toimintaan näkyvät meille ilmoitusvelvollisuuden näkökulmasta. Henkilöstön velvollisuus ilmoittaa havaituista epäkohdista tiukentui lain uudistuksen myötä. Syksyllä 2022 päiväkotien ryhmärakenteissa tehdään tarvittaessa muutoksia. Muita suuria muutoksia varhaiskasvatuspalveluissa ei ole tälle vuodelle suunnitelmassa.

Toteutuma 31.12.2022

Kaksivuotisen esiopetuksen verrokkikuntakokeiluun on osallistuttu suunnitelman mukaan syksyn 2022 aikana. Verrokkikuntakokeiluun on välitetty ryhmätietoja ja henkilökunnalle ja lapsille on toteutettu erilaisia kyselyjä. Henkilöstö on tehnyt muutamia ilmoituksia havaituista epäkohdista, mutta epäkohdat ovat olleet yksittäistapauksia ja poikkeuksia, joihin on välittömästi puututtu.

Kunnalliset päiväkodit ovat täynnä muutamia hajapaikkoja lukuun ottamatta ja lapsia on ollut jonossa erityisesti alle kolmevuotiaiden ryhmiin. Vuorohoidon ryhmiin on sijoitettu päivähoiton lapsia, minkä vuoksi myös vuorohoidon ryhmät ovat täynnä. Lapsimäärään on selkeästi vaikuttanut valtakunnallinen vanhempainvapaaudistus, jonka seurauksena lapset tulevat yhä nuorempina varhaiskasvatukseen. Alle kolmevuotiaiden ryhmät ovat täynnä ja lapsia on jatkuvasti jonossa. Myös yli kolmevuotiaiden ryhmät ovat täynnä, lukuun ottamatta esiopetusryhmiä.

Pilke Lounatuulen henkilöstötilanne on loppuvuoden 2022 aikana kohentunut ja vuoden 2023 aikana pystytään huomattavasti parantamaan täyttöastetta.

Lisäksi lapsimääriin on hieman vaikuttanut ukrainalaisten lasten määrä. Esiopetuksessa ukrainalaisten määrä on hieman vaihdellut, mutta syksyn aikana Jyväskylänpuiston päiväkodissa on ollut 6–8 ukrainalaista. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on ollut syksyn aikana muutamia ukrainalaisia lapsia, joiden huoltajat ovat työllistyneet Kemijärvelle tai jotka ovat päässeet koulutukseen.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Palvelusetelipäiväkodin ja kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluiden tuottamisesta syntyvien kustannusten vertailua tehdään säännöllisesti. Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Toteutuma 31.12.2022

Kustannusten vertailua on tehty varhaiskasvatuspäällikön ja toimistotyöntekijän toimesta. Tervehdyttämisohjelman toimenpiteet on toteutettu, kuten suunniteltu. Suunnitelman mukaisesti päivähoiton lapsia on sijoitettu vuorohoitoon, minkä ansiosta uusia ryhmiä ei ole vielä tarvinnut perustaa eikä lisähenkilöstöä palkata.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Varhaiskasvatuksen- ja esiopetuksen toiminnan kehittäminen.

Laadunhallinta- ja arviointijärjestelmä → Laatuksikirja tehty ja jalkauttaminen aloitettu.

Käsikirjan ohjeita toteutetaan myös vuonna 2022.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön resurssitilanteet haasteet (etenkin opettajat) → muuntokoulutus (lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen sosionomiksi) alkamassa mahdollisesti Lapin ammattikorkeakoulun toimesta. Täydennyskoulutusta lastenhoitajille Redun toimesta.

Työhyvinvoinnin kehittäminen: Varhaiskasvatuksen henkilöstön kuormittuneisuus → Työnohjaus ja yhteistyö työterveyden kanssa.

Toteutuma 31.12.2022

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan kehittämisen tueksi on tehty laatuksikirja, jonka käyttöönottoon panostetaan vuoden 2023 aikana. Laatuksikirjan käyttöönottoon ja alueelliseen laadunhallinnan kehittämiseen on saatu vuoden 2022 lopussa hankerahoitusta. Vuoden 2023 alussa Kemijärven, Savukosken ja Pelkosenniemen varhaiskasvatuksessa aloittaa projektikoordinaattori, joka yhtenäistää laadunhallinnan käytänteitä kunnissa ja ottaa käyttöön sähköisen laadunhallinnan järjestelmä Valssin. Laadunhallinta- ja arviointijärjestelmästä on tulossa koulutuksia henkilöstölle ja esimiehille vuoden 2023 aikana.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssihaasteisiin on löydetty ratkaisuja usealta eri taholta, joista merkittävin on henkilöstön kouluttaminen. Syksyn 2022 aikana varhaiskasvatuksessa on aloittanut kaksi oppisopimuksella varhaiskasvatuksen hoitajaksi opiskelevaa ja lisäksi yksi lähihoitaja, joka suorittaa varhaiskasvatuksen suuntautumisopintoja pätevytykseen varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi. Varhaiskasvatuksessa on vuoden 2022 syksyllä avattu ensimmäinen vakituinen varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä, johon on nimitetty kelpoinen sosionomi. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on kaksi opintojensa loppuvaiheessa olevaa sosionomiopiskelijaa. Myös rekrytointiin on panostettu ja henkilökuntaa onkin onnistuttu rekrytoimaan lähikunnista ja kauempaakin varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakituisiin tehtäviin.

Henkilöstön työssäjaksamiseen on panostettu vuoden 2022 aikana ja toteutettu tiivistä yhteistyötä työterveydenhuollon kanssa. Henkilökunta on saanut työhyvinvointiin yksilöllistä tukea, minkä lisäksi on pidetty työterveydenhuollon kanssa koko varhaiskasvatuksen henkilökunnan tilannetta koskevia yhteistyötapaamisia sekä tehty työpaikkaselvityksiä. Henkilökunnan työhyvinvointia on pyritty lisäämään panostamalla kehittämispäivään ja työhyvinvointipäivään. Henkilökuntaa on myös innostettu esimerkiksi käynnistämällä uudelleen Tarhapölyt-musiikkiyhtye, joka koostuu varhaiskasvatuksen henkilökunnasta.

Työnohjaukseen on panostettu erityisesti vuorohoidossa palkkaamalla ulkopuolinen asiantuntija. Lisäksi esimiesten toimesta on ohjattu henkilökuntaa koulutusten ja pedakahviloiden muodossa ja keskustelemalla aktiivisesti ryhmien haasteista yksilö- ja ryhmätasolla. Esimiesten tukea on lisätty palkkaamalla osa-aikainen varajohtaja päiväkotien yhteiseksi sekä lisäämällä asiantuntijatukea ryhmiin palkkaamalla hankeavustuksella projektityöntekijä ryhmissä kiertävän ohjaajan tehtävään. Projektityöntekijän tehtävänä on ollut henkilöstön tukeminen kasvatuksessa sekä mahdollisimman hyvän tuen tarjoaminen lapsille, joilla on erityisen tuen tarpeita.

7. Määrärahat

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-3 788 490	-3 814 300	25 810	0,7
TULOT	259 490	136 000	-123 490	-47,6
NETTOMENO	-3 529 000	-3 678 300	-149 300	4,2

8. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS+muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	29 749	15 840	20 524	11 000	19 845
Maksutuotot	196 514	174 000	204 391	124 000	162 081
Tuet ja avustukset	0	0	5 690	0	30 499
Vuokratuotot	0	49 350	726	0	0
Muut toimintatuotot	2 576	20 300	12 975	1 000	4 150
TOIMINTATUOTOT	228 839	259 490	244 306	136 000	216 575
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 163 535	-2 432 470	-2 360 614	-2 357 890	-2 360 125
Palvelujen ostot	-202 512	-472 130	-458 766	-657 260	-651 992
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 245	-9 890	-15 890	-12 050	-17 508
Avustukset	-152 950	-150 000	-169 712	-160 000	-144 496
Vuokrat	-713 457	-713 010	-670 981	-576 760	-576 744
Muut toimintakulut	-16 138	-10 990	-16 740	-10 340	-12 147
TOIMINTAKULUT	-3 266 837	-3 788 490	-3 692 704	-3 774 300	-3 763 011
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 037 998	-3 529 000	-3 448 398	-3 638 300	-3 546 436

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS +muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Päivähoitotoimisto					
MENOT	-59 240	-93 500	-96 001	-82 770	-159 743
TULOT	0	0	6 212	0	24 801
NETTOMENO			-89 789		-134 942
Kallaan päiväkot					
MENOT	-540 654	-565 290	-492 096	0	0
TULOT	51 521	104 350	27 188	0	0
NETTOMENO	-489 133	-460 940	-464 908	0	0
Lounatuuli päiväkot / palveluseteli					
MENOT	0	0	0	-390 000	-328 411
TULOT	0	0	0	0	1 000
NETTOMENO	0	0	0	-390 000	-327 411
Jyväskylänpuiston päiväkot					
MENOT	-1 468 957	-1 796 710	-1 714 326	-1 909 610	-1 910 779
TULOT	131 379	115 140	153 224	102 000	138 604
NETTOMENO	-1 337 578	-1 681 570	-1 561 102	-1 807 610	-1 772 175
Särkelän päiväkot					
MENOT	-727 963	-767 510	-771 531	-882 290	-837 214
TULOT	35 224	40 000	54 472	34 000	49 017
NETTOMENO	-692 739	-727 510	-717 059	-848 290	-788 197
Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkot					
MENOT	-189 500	0	0	0	0
TULOT	9 816	0	0	0	0
NETTOMENO	-179 684	0	0	0	0
Perhepäivähoito					
MENOT	-98 323	-97 340	-90 389	-98 600	-78 116
TULOT	240	0	0	0	0
NETTOMENO	-98 083	-97 340	-90 389	-98 600	-78 116
Ostopalvelut					
MENOT	-29 250	-55 000	-54 340	0	-48 870
TULOT	660	0	594	0	1 404
NETTOMENO	-28 590	-55 000	-53 746	0	-47 466
Lasten kotihoidon tuki					
MENOT	-152 950	-150 000	-169 712	-160 000	-144 496
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-152 950	-150 000	-169 712	-160 000	-144 496
Esiopetus (v. 2021-)					
MENOT	0	-263 140	-304 309	-251 030	-255 383
TULOT	0	0	2 617	0	1 750
NETTOMENO	0	-263 140	-301 692	-251 030	-253 633
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-3 266 837	-3 788 490	-3 692 704	-3 774 300	-3 763 011
TULOT	228 839	259 490	244 306	136 000	216 575
NETTOMENO	-3 037 998	-3 529 000	-3 448 398	-3 638 300	-3 546 436

PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Uuden koulun arjen sujuvuus.	Arjen toimintojen kehittäminen kouluyhteisössä. Säännöllinen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta koulussa. Yhteisöllisyyttä lisäävien toimien palauttaminen osaksi koulun arkea.	Henkilöstöltä ja oppilailta tulleiden kehitysideoiden eteenpäinvieminen kouluyhteisössä. Toiminnan säännöllisyys. Toteutuneet toimet.	Toteutunut. Kouluarjen käytäntöjä on hiottu henkilöstöltä ja oppilailta tulleiden ideoiden pohjalta. Toteutunut. Perusopetuksen ja lukion oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset kokoontuivat kuukausittain läpi lukuvuoden. Tukioppilastoiminta oli säännöllistä. Toteutunut. Yhteisöllisyyttä edistävät tapahtumat palasivat osaksi kouluarkea. Järjestettyjä tapahtumia olivat mm. Lucia-juhla, joulujuhlat, penkkarit, Wanhojen tanssit sekä Toripäivät ja monia muita pienempiä tapahtumia.
Toiminnan kehittäminen hankkeiden avulla.	Aktiivinen hankehaku vastuualueella sekä hankkeiden hyödyntäminen kouluarjessa.	Tehdyt hakemukset ja saadut avustukset.	Toteutunut. Hakemuksia tehtiin neljä, joista yksi tehtiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi osallistuimme Lapin

		Hankkeille vastuuhenkilöt tai tiimit henkilöstöstä.	<p>lukioiden yhteiseen hankehakuun. Lapin lukioiden hanke toteutui, samoin varhaiskasvatuksen kanssa järjestetty hanke. Omista hakemuksista hyväksyttiin kaksi.</p> <p>Toteutunut osittain. Kahteen hankkeeseen on nimetty vastuuhenkilöt henkilöstöstä.</p>
Lukion toiminnan kehittäminen.	<p>Oppiainerajat ylittävien opintojaksojen rakentaminen.</p> <p>Lukion näkyvyyden lisääminen.</p> <p>Oppimisen tuen kehittäminen.</p> <p>Yhteisöllisyyttä lisäävien toimien palauttaminen osaksi lukion arkea.</p>	<p>Toteutuneet jaksot.</p> <p>Näkyvyyden lisääminen sosiaalisessa mediassa. Markkinointimateriaalin päivittäminen.</p> <p>Toteutunut kehittämistyö.</p> <p>Toteutuneet yhteiset toimet.</p>	<p>Ei toteutunut. Oppiainerajat ylittäviä opintojaksoja ei toteutunut, mutta oppiaineiden välinen yhteistyö lisääntyi merkittävästi.</p> <p>Toteutui. Uudet verkkosivut toteutuivat. Samoin mainosvideo, esite ja Give away - materiaalin päivitys.</p> <p>Toteutui. Oppimissuunnitelmapohja rakennettiin ja henkilöstö koulutettiin sen käyttöön. Henkilöstö osallistui aiheen tiimoilta koulutukseen. Ideoitiin pedagoginen kahvila, joka toteutui ensimmäisen kerran vuoden 2023 alussa.</p> <p>Toteutui. Yhteisöllisyyttä lisäävät toimet palasivat arkeen. Järjestettiin penkkarit, Wanhojen tanssit, ylioppilasjuhlat yms.</p>

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	LTA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	61	62	59	60
Henkilöstömenot €	-4 061 300	-3 903 311	-3 689 850	-3 840 048
Muutos %	-7,3	-3,9	-9,1	-1,6
Palvelujen ostot €	-1 042 200	-1 316 407	-1 283 400	-1 362 486
Muutos %	9,5	26,3	23,1	3,5
Toimintakate €/asukas	-861	-903	-819	-806

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Henkilöstösuunnitelmassa tapahtui isoja muutoksia talouden sopeuttamisohjelman myötä. Ne suunnitelmat on toteutettu ja vuonna 2022 henkilöstösuunnitelmassa ei ole tiedossa muutoksia.

Hillatien päärakennuksen toiminnallisuutta parantavat remontit sekä lisärakennus on otettu käyttöön 8/2021. Koulun fyysisessä ympäristössä ei ole tapahtumassa muutoksia vuoden 2022 aikana.

Toteutuma 31.12.2022.

Toimintaympäristön isona muutoksena oli valmistavan opetuksen aloitus toukokuussa 2022. Valmistava opetus alkoi Kulttuurikeskuksen ja musiikkiopiston tiloissa ja sitä toteutettiin ensin kolmen ja syksystä 2022 alkaen neljän valmistavan opetuksen ryhmän voimin. Loppuvuodesta 2022 valmisteltiin valmistavan opetuksen siirtyminen REDUn tiloihin Myllylammentielle. Tilamuutoksella varmistettiin toimivat ja riittävät tilat valmistavalle opetukselle.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Talouden sopeuttamisohjelman toimet on vastuualueen osalta saatu valmiiksi loppuvuodesta 2021.

Toteutuma 31.12.2022:

Talouden sopeuttamisohjelman toimet on vastuualueen osalta saatu valmiiksi loppuvuodesta 2021.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Uuden koulun toimintojen vakiintuminen vie aikaa ja se on päätavoite myös vuodelle 2022.

Hankehakemuksia olemme työstäneet paljon vuosien aikana ja tavoite on jatkaa niiden tekemistä jatkossakin, tosin huomioiden henkilöstöresurssin väheneminen koulun hallinnossa.

Toteutuma 31.12.2022:

Kouluarki saatiin vakiintumaan Hillatien koulukiinteistössä. Rakennuksen tilat ovat tehokkaassa käytössä ja perusopetuksen ja lukion opetus järjestyy olemassa olevissa tiloissa, lukuun ottamatta valmistavaa opetusta, joka ei koulun tiloihin mahdu. Tosin valmistavan opetuksen oppilaat vierailivat koululla useita kertoja viikossa integraatiotuntien muodossa.

Hankeavustusten työstämisessä on jatkettu aktiivista linjaa.

7. Määrärahat

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TA	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-6 502 940	-5 867 000	635 940	-9,8
TULOT	301 000	133 000	-168 000	-55,8
NETTOMENO	-6 201 940	-5 734 000	467 940	-7,5

8. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	72 995	76 500	63 773	60 500	414 254
Maksutuotot	10 583	18 000	19 573	15 000	16 548
Tuet ja avustukset	88 980	204 000	121 580	55 000	123 467
Vuokratuotot	1 390	2 500	1 437	2 500	1 470
Muut toimintatuotot	997	0	56 713	0	2 360
TOIMINTATUOTOT	174 947	301 000	263 076	133 000	558 099
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 122 304	-4 061 300	-3 903 311	-3 689 850	-3 840 048
Palvelujen ostot	-1 001 644	-1 042 200	-1 316 407	-1 283 400	-1 362 486
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-134 756	-158 100	-209 974	-187 810	-246 725
Vuokrat	-1 459 283	-1 224 470	-1 230 406	-692 480	-691 770
Muut toimintakulut	-23 923	-16 870	-18 862	-13 460	-57 716
TOIMINTAKULUT	-6 741 909	-6 502 940	-6 678 960	-5 867 000	-6 198 745
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 566 962	-6 201 940	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 646

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Särkelän koulu					
MENOT	-1 239 250	-666 270	-713 183	0	0
TULOT	6 204	0	1 699	0	0
NETTOMENO	-1 233 046	-666 270	-711 483	0	0
Isokylän koulu					
MENOT	-1 750 776	-1 039 950	-1 054 239	0	0
TULOT	9 726	0	4 068	0	0
NETTOMENO	-1 741 051	-1 039 950	-1 050 171	0	0
Hillatien koulu					
MENOT	-2 151 112	-3 550 470	-3 474 939	-4 568 120	-4 651 587
TULOT	14 237	18 500	62 687	2 500	5 159
NETTOMENO	-2 136 875	-3 531 970	-3 412 253	-4 565 620	-4 646 428
Jakamattomat					
MENOT	-574 211	-419 580	-599 863	-490 200	-657 168
TULOT	127 371	260 000	157 173	110 000	527 335
NETTOMENO	-446 840	-159 580	-442 690	-380 200	-129 833
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
MENOT	-86 418	-105 450	-59 949	-38 860	-44 620
TULOT	15 432	18 000	20 383	15 000	19 577
NETTOMENO	-70 986	-87 450	-39 566	-23 860	-25 043
Valmistava opetus, Ukraina opetusjärjestelyt					
MENOT	-18 268	0	-155	0	-117 869
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-18 268	0	-155	0	-117 869
Lukio					
MENOT	-615 255	-721 220	-776 631	-769 820	-727 501
TULOT	1 977	4 500	17 065	5 500	6 028
NETTOMENO	-613 278	-716 720	-759 566	-764 320	-721 473
Esiopetus					
MENOT	-306 617	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-306 617	0	0	0	0
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-6 741 909	-6 502 940	-6 678 960	-5 867 000	-6 198 745
TULOT	174 947	301 000	263 076	133 000	558 099
NETTOMENO	-6 566 962	-6 201 940	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 645

KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuoliset kirjasto- kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen. Painopisteinä ovat toimintakulttuurien ja oppimisympäristön kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää osaamisperusteista ja monipuolista vapaan sivistystyön kurssitoimintaa Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella sekä kuvataiteen perusopetusta Kemijärvellä. Kansalaisopisto järjestää Kemijärven kaupungin työntekijöille sisäistä koulutusta. Opiston toimintaa kehitetään hankerahoituksen turvin.

Kemijärven kaupunginkirjaston lisäksi kirjastopalveluja tarjoavat verkkokirjasto ja Pohjoisen eKirjasto. Verkkokirjastossa voi uusia lainoja, varata aineistoa, saada lukuvinkkejä ja esittää kysymyksiä chat-palvelussa. Pohjoinen eKirjasto sisältää kirjoja, lehtiä, musiikkia, äänikirjoja, elokuvia, balettia, oopperaa ja soitonoppaita sähköisessä muodossa, joita voi lainata kotiin. Omatoimikirjasto eli laajennettu palveluaika mahdollistaa kirjaston käytön palveluaikojen ulkopuolella. Kirjastoaineistoja viedään kotiin asti asiakkaille, joilla on kirjastossa asiointi haasteellista.

Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Opiston toimintaa kehitetään hankerahoituksen turvin.

Kulttuuripalvelut tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluja kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tukee kulttuurityötä tekeviä yhdistyksiä. Kulttuuripalveluiden vastuulla ovat kaupungin taide-esineiden luettelointi ja valvonta.

Liikuntapalvelut luo yleisiä edellytyksiä liikunnalle ja tarjoaa liikuntapalveluja. Toimipisteitä ovat uimahalli ja liikuntahalli.

Nuorisopalvelut vastaa Kemijärven nuorisolle suunnattujen nuorisotyöpalvelujen järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Ennaltaehkäisevä työote on mukana kaikessa nuorisopalvelun tuottamissa palveluissa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1. Hyvinvoiva kuntalainen	Musiikki- ja kansalaisopisto toimivat alueellisina oppilaitoksina. Kirjaston palvelut koskevat koko Lapin aluetta (verkkokirjasto). Nuorisopalvelut asiakkaineen vierailevat toisten kuntien palveluissa. Kulttuuri- ja liikuntatapahtumat houkuttelevat väkeä yli kuntarajojen. Striimauksia katsotaan ympäri maailmaa.	Oppitunnit. Vierailut toisissa kunnissa (nuorisopalvelut). Tapahtumien määrä Musiikkiopiston konsertit keväät 2022 Striimauksien ja tallenteiden määrä ja katsojat.	Musiikkiopisto: tot. VOS tunnit 8065 Kansalaisopisto: tot. tunnit 6517,81 Tapahtumia toteutettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Striimauksia ei toteutettu merkittävästi.
2. Osallisuuden ja demokratian lisääminen	Erialaisten tapahtumien järjestäminen. Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen. Asiakasraadien kokoontuminen (kirjasto). Asiakaskyselyt. Palvelujen itsearviointi.	Tapahtumien määrä. Osallistujamäärät. Kokousten määrä. Kyselyihin vastanneiden määrät Toiminnan kehittäminen annetun palautteen perusteella.	Kirjasto: tapahtumat: 133/2876 hlöä. 2 asiakaskyselyä: muutettu as.päättee. Musiikkiopisto esiintymistapahtumat 39 kpl. Nuorisovaltuuston kokouksia kouluaikana kuukauksittain. Laatukselyyn vastasi arvioinnin ja kehittämisen kannalta runsas määrä henkilökuntaa ja asiakkaita.
3. Vastuualueen sisäisen yhteistyön lisääminen	Järjestämme yhteisiä tapahtumia. Pidämme yhteyttä.	Yhteisten tapahtumien määrä Kokoontumiskerrat	7 3

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	34	32	32	31
Henkilöstömenot €	-1 604 000	-1 645 532	-1 636 240	-1 742 308
Muutos %	3,8	2,6	2,0	5,9
Palvelujen ostot €	-168 510	-174 658	-163 970	-171 437
Muutos %	4,3	3,6	-3,0	-1,8
Toimintakate €/asukas	-427	-454	-461	-484

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kansalaisopisto: tilajärjestelyt jatkuvat. Osaamisperusteinen kurssitoiminta alkanut. Hankkeita haetaan yhteistyössä Lapin opistopiirin kanssa. Keskeneneräiset hankkeet jatkuvat.

Kirjasto: tilojen muuttamista jatketaan investointirahojen avulla (v. 2022 38 000 €).

Aineistohyllyjä, asiakaspäätteitä ja tiloja järjestetään uusiksi asiakkaiden tarpeet keskiössä.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurikeskus: Salin näyttämölevyjen uusintatyö jatkuu. Materiaalit hankittu ja maksettu, työ kesken koronan vuoksi. Salin teatterivalaistus uusitaan 2022-23, määräraha 35 000 € myönnetty.

Liikuntapalvelut: tiloja uudistetaan: Liikuntahallin kuntosalin laajennus 12 000-20 000 €.

Molemmassa yksiköissä uudistetaan kuntosalilaitteita ja -välineitä.

Musiikkiopisto: Harmonikkahankkeelle (OPH 8582 €) on myönnetty jatkoaikaa kesäkuuhun 2022. Kaikki säveltämään hanke (OPH 8935 €) 31.12.2022 saakka. Uusia hankkeita haetaan maaliskuussa.

Nuorisopalvelut: laitteita uusitaan talousarvioin puitteissa. Hankerahaa on siirretty v. 2022.

Etsivä nuorisotyölle haettu 30 000 € (vuosittain haettava v. 2011 alkaen). Lasten ja nuorten harrastustoimintaan haettu hankerahaa.

Toteutuma 31.12.2022

Kansalaisopisto: Tilaneuvottelut aloitettu REDU:n kanssa. Osaamisperusteisia kursseja toteutettu ja toteutus jatkuu. Uusia hankkeita ei ole haettu syksyllä.

Kirjasto: Hyllyjä ja tavaroita hankittu. Vapaasti seisovat hyllyt lasten/nuorten ja aikuisten genrepuolella on uusittu pyörällisiksi hyllyiksi > tilan muunneltavuus parantunut.. Hankittu mikro, vedenkeitin ja tyynyjä asiakkaiden viihtyvyyttä lisäämään. Kaikki asiakaspäätteet muutettu istumapaikoiksi palautteen perusteella.

Kulttuuri: Kulttuurikeskuksen näyttämölevy edelleen kesken. Salin teatterivalaistuksen investointiraha siirretty vuodelle 2023.

Liikunta: Tilojen uusimiseen myönnetty investointirahaa. Tavoite päivittää uimahallin kuntosalia sekä liikuntahallia.

Musiikkiopisto: Harmonikka- ja sävellyshanke päättyivät 31.12. Taiteen edistämiskeskus (Taike) myönsi erityisavustuksen harvaan asuttujen alueiden kulttuuritoimintaan Sallan toimipisteeseen (20 000€). Opetushallitus myönsi 2022 rahoituksen Barokin helmiä hankkeeseen (14 557 €).

Nuoriso: Nuorisotiloista kaksi huonetta valmistavan opetuksen käytössä toukokuussa, sekä elokuusta joulukuuhun.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Kansalais- ja musiikkiopisto: säästötavoitteet saavutettu musiikkiopiston ja kansalaisopiston henkilöstöjärjestelyillä. Asiakasmaksuja nostettu.

Kirjasto: tavoitteet saavutettu kirjastoauton myynnillä 2020 ja henkilöstömäärän vähennyksellä.

Kulttuuri: tavoitteet saavutettu hintoja tarkistamalla.

Liikunta: tavoitteet saavutettu hintoja tarkistamalla.

Nuoriso: tavoitteet saavutettu.

Toteutuma 31.12.2022

Tavoitteet saavutettu.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Kehitetään yhteistä toimintakulttuuria. Lisätään eri yksiköiden yhteistyötä ja hyödynnetään laajaa ammatillista osaamista. Tehdään ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa työtä, jolla tasa-arvoistetaan kuntalaisten osallisuutta. Kehitetään oppimis- ja toimintaympäristöjä sekä tuetaan luovuutta ja hyvinvointia. Uusia työmuotoja otetaan käyttöön (etäopetus, virtuaaliympäristöt, striimaukset). Lisätään omatoimisuutta kirjasto- ja liikuntapalveluissa. Kansalaisopistossa kehitetään osaamisperusteista kurssitoimintaa.

Toteutuma 31.12.2022

Järjestetty yhteisiä tapahtumia eri yksiköiden kesken. Osallistuttu esim. keväiseen Talviriehaan. Kirjailijavierailu ja konsertti striimattu. Omatoimiaikaa jatkettu. Mahdollistettu osittainen hybridiosallistuminen kansalaisopiston kursseille. Kansalaisopiston kurssit suunniteltu suurelta osin osaamisperusteisiksi. Lisätty lapsille ohjattua liikuntaa. Toteutettu kuntalaisille liikuntapalvelujen kehittämiseen liittyvä kysely.

7. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA+muutos	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-3 768 540	-3 887 750	-119 210	3,2
TULOT	694 700	662 750	-31 950	-4,6
NETTOMENO	-3 073 840	-3 225 000	-151 160	4,9

8. Vastuualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	106 317	155 900	115 487	187 320	119 976
Maksutuotot	310 874	397 000	361 753	349 500	396 220
Tuet ja avustukset	69 678	95 500	95 160	92 000	102 365
Vuokratuotot	32 439	44 800	39 957	31 800	32 891
Muut toimintatuotot	73 775	1 500	13 716	2 130	25 415
TOIMINTATUOTOT	593 083	694 700	626 073	662 750	676 867
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 544 876	-1 604 000	-1 645 532	-1 636 240	-1 742 308
Palvelujen ostot	-161 493	-168 510	-174 658	-163 970	-171 437
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-144 223	-100 390	-120 429	-91 040	-131 613
Avustukset	-145 993	-146 000	-133 680	-146 000	-151 879
Vuokrat	-1 620 004	-1 729 300	-1 761 384	-1 831 790	-1 845 200
Muut toimintakulut	-23 045	-20 340	-20 008	-18 710	-19 692
TOIMINTAKULUT	-3 639 634	-3 768 540	-3 855 691	-3 887 750	-4 062 128
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 046 552	-3 073 840	-3 229 618	-3 225 000	-3 385 261

Kulttuuri- ja vapaa- ajanpalvelut	TP	TA	TP	TA/KS	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Kansalaisopisto					
MENOT	-487 685	-490 280	-577 094	-572 660	-676 550
TULOT	147 709	201 500	187 772	166 130	177 024
NETTOMENO	-339 976	-288 780	-389 322	-406 530	-499 526
Musiikkiopisto					
MENOT	-672 269	-716 910	-668 364	-719 370	-723 287
TULOT	129 769	164 900	120 260	174 320	159 996
NETTOMENO	-542 500	-552 010	-548 104	-545 050	-563 291
Kulttuuripalvelut					
MENOT	-271 347	-288 440	-296 782	-287 150	-302 861
TULOT	3 724	5 500	4 547	3 000	4 723
NETTOMENO	-267 623	-282 940	-292 235	-284 150	-298 138
Kirjastopalvelut					
MENOT	-470 392	-451 970	-465 480	-490 670	-488 791
TULOT	71 879	14 800	36 242	52 300	47 719
NETTOMENO	-398 513	-437 170	-429 238	-438 370	-441 072
Nuorisopalvelut					
MENOT	-195 063	-215 340	-217 193	-212 670	-216 536
TULOT	55 484	48 000	38 470	48 000	37 983
NETTOMENO	-139 578	-167 340	-178 723	-164 670	-178 553
Uimahalli					
MENOT	-964 444	-1 031 350	-1 049 684	-1 023 690	-1 041 902
TULOT	158 007	225 000	198 826	190 000	216 063
NETTOMENO	-806 437	-806 350	-850 859	-833 690	-825 839
Liikuntapalvelut					
MENOT	-578 434	-574 250	-581 095	-581 540	-612 200
TULOT	26 511	35 000	39 958	29 000	33 358
NETTOMENO	-551 923	-539 250	-541 137	-552 540	-578 842
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-3 639 634	-3 768 540	-3 855 691	-3 887 750	-4 062 128
TULOT	593 083	694 700	626 073	662 750	676 867
NETTOMENO	-3 046 552	-3 073 840	-3 229 618	-3 225 000	-3 385 261

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhe- ja sosiaalipalvelut vastuualueelle kuuluvat työikäisten ja lapsiperheiden sosiaalityö, perheneuvola ja päihde- ja mielenterveystyö.

Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Perheneuvolassa annetaan kasvatusta- ja perheneuvontaa lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi sekä sosiaalisiin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, asiantuntijaneuvontaa sekä muuta tukea. Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa

Työikäisten sosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella sekä sosiaalisella luotolla. Sosiaalipäivystys järjestetään ympärivuorokautisesti vastaamaan kiireelliseen ja välttämättömään sosiaalipalvelujen tarpeeseen kaikenikäisille.

Mielenterveystyöstä ja päihdetyöstä on säädetty terveydenhuoltolaissa (10.12.2010/1326), mielenterveyslaissa (14.12.1990/1116) ja päihdehuoltolaissa (17.1.1986/41) sekä laissa ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä. Mielenterveyspalvelut, joilla tarkoitetaan mielenterveyden häiriöiden tutkimusta, hoitoa ja lääkinällistä kuntoutusta, toteutetaan suurelta osin perusterveydenhuollossa. Päihde- ja mielenterveystyö on suunnattu mt- ja päihdeongelmallisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen. Päihdetyöllä tuetaan päihteettömyyttä, vähennetään päihteidenkäytön riskitekijöitä ja vahvistetaan henkilön voimavaroja sekä heidän hyvinvointiansa. Päihdetyön muotoja ovat arjen ohjaus ja neuvonta sekä sosiaalihuollon erityispalvelut. Lisäksi muut päihteettömyyttä tukevat ryhmä- ja kuntouttavat toimintamallit tai ongelmakäytön vuoksi tarvittavat palvelut.

Mielenterveystyön tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä suojaavia tekijöitä sekä poistaa ja vähentää vaarantavia tekijöitä. Mielenterveystyön muotoja ovat myös arjen ohjaus ja neuvonta sekä yksilön ja perheen tarpeen mukainen psykososiaalinen tuki tai yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen äkillisissä ja järkyttävissä kriisitilanteissa sekä lisäksi muut yksilön mielenterveyttä tukevat sosiaalipalvelut.

Asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä ja tukeva palvelu. Palvelun- ja hoidon avainsanoja ovat oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Monialainen yhteistyö työllisyyden kuntakokeilussa	Aktivointisuunnitelmien laatiminen	Aktivointisuunnitelmien lkm	51 (30.6)
	Työttömien terveystarkastukset	Terveystarkastusten lkm	57
	Kuntoutuslääkärin vastaanotot	Toteutuneet vastaanotot lkm	16
Matalan kynnyksen päivätoiminnan uudelleen organisointi	Kuntouttavan työtoiminnan sisällöllinen kehittäminen	Toteutuneet kuty-päivät Mettiksellä, siirtymät toisiin palveluihin.	439
	Ryhmätoiminnan kehittäminen	Ryhmien määrä	6
	Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa hävikkiruoan jaossa	Hakijamäärä	5701
	Tehtäväkuvien tarkistaminen	Tehty/ei tehty	Tehty
Etäpalveluiden käyttöönotto vastuualueen asiantuntijapalveluissa	Hankintasopimukset	Toteutuneet etävastaanotot (lkm)	63
Lastensuojelulain asiakasmitoituksen noudattaminen	Riittävät sosiaalityön resurssit	Asiakasmäärä/lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä	35/henkilötyövuosi (15.12.2023)
Lapsiperheille matalan kynnyksen palvelukanava	Pyydä apua-napin käyttöönotto	Nappi käytössä/ei käytössä	Käytössä

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2021 +muutos	TP 2021	TA 2022 +muutos	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	37	35	35	36
Henkilöstömenot €	-2 105 590	-2 096 130	-2 034 170	-2 166 284
Muutos %	3,3	-0,4	-3,0	3,3
Palvelujen ostot €	-1 535 670	-1 541 448	-1 578 040	-1 743 090
Muutos %	4,0	0,4	2,4	13,1
Toimintakate €/asukas	-638	-659	-579	-613

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Työllisyydenhoito on siirtynyt 1.1.2022 alkaen hallinto- ja tukipalveluihin. Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueella edelleen sosiaalityöntekijä ja sairaanhoitaja, jotka tekevät edelleen monialaista yhteistyötä työllisyydenhoidon kanssa. Muutoksella valmistaudutaan tulevaan sote-uudistukseen.

Lastensuojelulakiin on tullut muutos, jonka myötä yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaana 1.1.2024 alkaen. 31.12.2023 saakka mitoitus on 35 asiakasta/sosiaalityöntekijä. Aiemmin lakiin ei ollut kirjattuna enimmäisasiakasmäärää.

Matalan kynnyksen päivätoiminta keskitetty yhteen paikkaan Mettikselle aiemman kahden toimintapaikan (Toimintatorppa ja Raatipirtti) sijaan. Toimintamallin muutoksella henkilöstöä vapautuu muihin tehtäviin ja vuokratukustannuksissa tulee säästöjä.

Toteutuma 31.12.2022

Monialaisen yhteistyön tekemisessä ollut haasteita henkilöstövajeista johtuen. Sairaanhoitajan ja sosiaalityöntekijän työpanosta ei ole varatun mukaisesti käytettävissä, koska ko. tehtävissä ei ole ollut kokoaikaisesti työntekijöitä eri syistä johtuen. Kuntoutuslääkärin palveluita on ollut vähän saatavilla.

Lakisääteinen lastensuojelun asiakasmäärä (30 asiakasta/sosiaalityöntekijä) ei ylity, mutta mitoitus ei ota huomioon laaja-alaista sosiaalityötä tekevien sosiaalityöntekijöiden muuta asiakastyötä kuten palvelutarpeen arvioinnit ja lapsiperheiden sosiaalityö.

Matalan kynnyksen päivätoimintaa ja erilaisin ryhmiä toteutettu Mettiksellä. Ryhmäpalveluissa tehty yhteistyötä Saura-säätiön kanssa.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet vastualueen osalta pääosin tehty. Henkilöstörakenteen osalta työstämistä jatketaan.

Toteutuma 31.12.2022

Henkilöstörakenteeseen tehty muutos. Mettiksessä vapautunut sairaanhoitajan tehtävä muutettu sosiaaliohjaajan tehtäväksi. Karpalon osastonhoitajan virka muutettu vastaavan ohjaajan viraksi.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Valmistautuminen hyvinvointialueeseen ja sen tuomiin muutoksiin. Perhekeskus-toimintamallin työstäminen yhdessä Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan määräaikaisen perhekeskuskoordinaattorin rekrytointi hankerahoituksella.

Kaupungin ja hyvinvointialueelle siirtyvien sosiaalipalveluiden yhteistyön vahvistaminen selkeiden toimintamallien avulla.

Toteutuma 31.12.2022

Perhekeskustoimintamallia työstetty työpajoissa. Perhekeskuskoordinaattori aloitti työskentelyn 14.8.2022. Toimintamallien kehittämistä jatketaan kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyönä.

7. Määrärahat

Perhe- ja sosiaalipalvelut	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-4 962 290	-4 359 900	602 390	-12,1
TULOT	372 150	306 500	-65 650	-17,6
NETTOMENO	-4 590 140	-4 053 400	536 740	-11,7

8. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020*	2021	2021*	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	103 118	202 650	115 181	132 500	94 383
Maksutuotot	39 350	32 000	67 930	40 000	142 297
Tuet ja avustukset	114 086	135 000	134 975	24 000	52 013
Vuokratuotot	109 910	1 000	61 301	110 000	121 350
Muut toimintatuotot	9 119	1 500	4 654	0	6 344
TOIMINTATUOTOT	375 582	372 150	384 042	306 500	416 386

TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 038 406	-2 105 590	-2 096 130	-2 034 170	-2 166 284
Palvelujen ostot	-1 476 019	-1 535 670	-1 541 448	-1 578 040	-1 743 090
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61 628	-30 440	-53 730	-46 290	61 053
Avustukset	-765 010	-842 000	-881 434	-215 500	-214 142
Vuokrat	-453 601	-411 970	-455 232	-458 230	-486 878
Muut toimintakulut	-42 684	-36 620	-41 023	-485 900	-34 755
TOIMINTAKULUT	-4 837 348	-4 962 290	-5 068 996	-4 359 900	-4 706 202
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 461 765	-4 590 140	-4 684 954	-4 053 400	-4 289 816

- vuosi 2020 v. 2021 rakenteen mukaisin tiedoin
-

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS +muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Työllistäminen					
MENOT	-367 327	-370 120	-414 366	0	0
TULOT	90 001	100 000	87 565	0	0
NETTOMENO	-277 326	-270 120	-326 801	0	0
Opiskelijoiden työllistäminen					
MENOT	-32 471	-26 590	-24 904	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-32 471	-26 590	-24 904	0	0
Ostopalvelut kuntouttava työllisyydenhoito					
MENOT	-152 048	-150 000	-142 500	-197 500	-154 934
TULOT	0	0	0	24 000	0
NETTOMENO	-152 048	-150 000	-142 500	-173 500	-154 934
Kuntouttava työtoiminta					
MENOT	-1 285	-2 500	-2 626	0	-1 929
TULOT	24 085	35 000	23 187	0	22 955
NETTOMENO	22 800	32 500	20 560	0	21 026
Työmarkkinatuki					
MENOT	-537 160	-627 000	-667 862	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-537 160	-627 000	-667 862	0	0
Aikuissosiaalityö					
MENOT	-137 092	-146 630	-127 092	-219 020	-211 486
TULOT	4 333	2 650	10 634	52 500	23 021
NETTOMENO	-132 759	-143 980	-116 458	-166 520	-188 465
Välivuokrausasunnot					
MENOT	-107 104	-10 000	-20 327	-10 000	-10 002
TULOT	108 163	0	336	0	2 177
NETTOMENO	1 059	-10 000	-19 991	-10 000	-7 825
Lastensuojelu avohuolto					
MENOT	-308 432	-300 000	-199 432	-300 000	-217 601
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-308 432	-300 000	-199 432	-300 000	-217 601

Perhe-, ensi- ja turvakodit, laitoshuolto					
MENOT	-509 550	-605 310	-624 384	-590 000	-892 259
TULOT	39 175	32 000	40 954	32 000	54 608
NETTOMENO	-470 375	-573 310	-583 430	-558 000	-837 651
Perhesosiaalityö, perhehoitajat, avopalvelut, kotipalvelut					
MENOT	-671 967	-725 610	-773 140	-716 480	-695 447
TULOT	0	0	2 876	0	36 963
NETTOMENO	-671 967	-725 610	-770 264	-716 480	-658 484
Toimeentulotuki					
MENOT	-65 556	-56 500	-68 307	-63 000	-62 499
TULOT	2 443	1 500	7 572	0	2 318
NETTOMENO	-63 114	-55 000	-60 735	-63 000	-60 181
Perhe- ja mielenterveysklinikka					
MENOT	-911 544	-858 950	-962 927	-791 810	-910 989
TULOT	98 251	200 000	107 538	80 000	56 158
NETTOMENO	-813 293	-658 950	-755 389	-711 810	-854 830
mtt:n tukiasuminen, avokuntoutus					
MENOT	-660	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-660	0	0	0	0
Päihdeasuminen, avokuntoutus					
MENOT	-195 541	0	0	0	0
TULOT	816	0	0	0	0
NETTOMENO	-194 726	0	0	0	0
Avo mth, toimintatorppa, raatipirtti					
MENOT	-194 343	-357 690	-328 979	-462 120	-525 529
TULOT	5 136	0	6 019	20 000	20 264
NETTOMENO	-189 206	-357 690	-322 960	-442 120	-505 265
Karpalo palveluasuminen					
MENOT	-597 243	-725 390	-812 150	-908 570	-1 059 729
TULOT	3 075	1 000	97 361	98 000	197 922
NETTOMENO	-594 168	-724 390	-714 789	-810 570	-861 807
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-4 837 348	-4 962 290	-5 068 996	-4 258 500	-4 706 202
TULOT	375 582	372 150	384 042	306 500	416 386
NETTOMENO	-4 461 765	-4 590 140	-4 684 954	-3 952 000	-4 289 816

SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Sekä asiakastyytyväisyys että työntekijöiden työtyytyväisyyden lisääminen on yksi painopistealue. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystuottamisen palvelut tuotetaan kahdella tiimillä tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat kiireellinen ja kiireetön hoito, neuvolatoiminta, vuodeosasto, kotisairaala, radiologia, lääkinällinen kuntoutus, lääkehuolto, ensihoito, suun terveydenhuolto, erikoissairaanhoidon hoito sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Valmistaudutaan tulevaan Soteen 01.01.2023	Osallistutaan Tulevaisuuden Sote-hankkeen toimintaan ja muihin mahdollisiin alkaviin hankkeisiin. Tehdään/vastataan vaadittavia selvityksiä. Toteutetaan hankkeiden tuotoksia	Osallistuminen Käyttöön otetut toimintatavat	Osallistuttiin, hanke jatkuu v 2023
Osallistutaan Tulevaisuuden Sote-hankkeen toimintaan ja muihin mahdollisiin alkaviin hankkeisiin. Tehdään/vastataan vaadittavia selvityksiä. Toteutetaan hankkeiden tuotoksia	Kehittämistä tehdään yhdessä Tulevaisuuden Sote-hankkeen kanssa: ammattilaisten webinaarit (konsultti Savo Partners), muiden kuntien vertaistuki, johdon työpajat ja säännölliset webinaarit (1-2/kk). Kehitetään työnjakoa: lääkäri, sairaanhoitaja, fysioterapeutti. Yhtenäistetään tilastointia THL:n ja maakunnan yhtenäisten koodien mukaisesti. Seurataan viikko/kuukausi tasolla toimintaa: suoritteet, jonot, tekemättömät työt, henkilöstöresurssit.	Hankkeen eteneminen ja toteutuminen. Toimintaperiaatteen toteutuminen. Kuukausitilasto/ajanjaksotilasto: vastaanotto/puhelut/etävastaanotot lääkäreillä ja hoitajilla/tiimi. Viikkotilasto: tekemättä jääneet tehtävät. Roidu-raportointi.	Hanke edennyt hitaasti keskittyen tiedolla johtamiseen työvoimapulan takia. Tilastoja seurataan viikottain, mutta työvoimapulan aiheuttaman epävakauden takia tilastot eivät ole luotettavia. Viimeisimmässä Roidu raportissa varsin hyvä tuloa, NPS 72.

	Asiakastyytyväisyyden seuraaminen.		
Avoterveydenhuollon kehittäminen kahdella tiimimallilla	Johtamisen kehittäminen, hoitotyön esimiestyön uudelleen organisointi Osaamisen lisääminen Toimintatapojen muutoksien vienti omaan toimintaan	Toteutuminen	Johtavan hoitajan virka 4/22, hoitotyön esimiestyö vahvistui, millä oli suotuisa vaikutus. Osaamisen lisääminen ei toteutunut suunnitellusti työvoimapulan takia. Tiimityötä parannettiin mm vähentämällä asiakkaille suunnattuja puhelinnumeroita, muuttamalla puhelintekniikkaa, yhdistämällä osaa tiimityöstä, muuttamalla tilaratkaisuja.
Terveyden/ vaikuttavuuden lisääminen	Kehitetään järjestelmällisesti mittareiden tilastointia: RR, HBa1c, BMI, tupakointi, jne.	Mittaritietojen tilastoinnin toteutuminen (ei vielä vertailutietoa)	OMNissakaan kaikkea tietoa ei saada rakenteellisesti kirjattua. Kirjaamiskäytäntöjen yhtenäistäminen hyvinvointialueella on tuleva tavoite koko alueella
Omni 360 käyttöönotto	Koulutus Käyttöönotto 18.1	Toteutuminen	Toteutui
Vuodeosasto 15 ss	Ei jatkohoitopaikan odottajia Yhteistyö kotisairaalan ja kotihoidon kanssa Kuntoutus	ss määrä kuormitus %	15 ss Kuormitus korkeimmillaan 160%
Henkilöstön riittävyys	Aktiivinen rekrytointi ammattilaisten kanssa Koulutus	Henkilöstön täyttöaste, sijaisten saatavuus	Henkilöstöpula koko vuosi, lääkäritilanne syksystä lahtien hyvä, sijaisia jouduttiin ostamaan keikkafirmoilta

Koronapandemian hoito	Rokotukset: 3-(4) rokottaminen Testaus Jäljitys Toiminnan analysointi	rokotusprosentit Testausmäärä Koronasairastavuus	Rokotusprosentti 72 % (3.rokote), testausstrategian muutoksen takia testausmäärä ei validi mittari, tämän takia ei ole tarkkaa tietoa sairastavuudesta, koronan esiintyvyys vaihteli
-----------------------	--	--	---

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2021	TP 2021	TA 2022 +muutos	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	71	70	71	69
Henkilöstömenot €	-5 042 570	-5 047 196	-5 306 830	-5 808 173
Muutos %	-9,7	0,1	5,1	15,1
Palvelujen ostot €	-14 457 160	-13 952 493	-14 400 600	-14 428 215
Muutos %	8,3	-3,5	3,2	3,4
Toimintakate €/asukas	-2 780	-2 652	-2 954	-2 910

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuosi 2022 on kolmas koronapandemiavuosi ja pandemia kääntyi huonompaan suuntaan vuoden 2021 lopussa. Pandemian hoito ja ehkäisy vaikuttavat merkittävästi terveydenhuollon toimintaan ja pandemian kehityskulkua on vaikea tarkasti ennakoida, mutta pandemia tulee vaikuttamaan koko vuoden toimintaan mm hoitovelan lisääntymisellä. Huoli työntekijöiden riittävydestä ja jo pelkästään koronan hoitoon on suuri saati muuhun perustyöhömme varsinkin kun normaalitilanteessakin työntekijöistä on puutetta. Kaikki tämä vaikeuttaa toiminnan kehittämistä. Tulosohjelmassa analysoidaan pandemiatyöme, koska pandemia tulee olemaan osa toimintaa pitkään.

Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan tulevaan hyvinvointialueen toiminnan aloittamiseen 01.01.2023. Osallistumme tarvittaviin muutokseen liittyviin projekteihin ja neuvotteluihin. Samalla kehitetään toimintatapoja ja otetaan käyttöön projekteissa kehitettyjä hyviä toimintatapoja.

Toteutuma 31.12.2022

Koronapandemian hoidon lisäksi normaalia terveydenhuollon toimintaa hankaloitti mittava työntekijäpula, sekä lääkäreistä että hoitajista oli pulaa. Jotta esim. päivystys ja vuodeosastotoiminta saatiin hoidettua, jouduttiin mm. ostamaan sekä lääkäri että hoitaja resurssia ns. keikkafirmoilta. Osaksi tämän takia suunniteltu talousarvio ylittyy, koska ostopalvelu on kallista.

Hoitajapula näkyi vuodeosastolla siten, että jatkohoitoa odottajia oli osastolla alkuvuodesta elokuuhun saakka jatkuvasti 5-10 potilasta. Yksityiset hoitokodit eivät ottaneet juurikaan uusia asukkaita hoitajapulan takia, jolloin ainoa paikka odottaa palvelua oli vuodeosasto ja tämän takia osaston kuormitus oli keskimäärin 160 %, pahimmillaan 166 %. Potilasmäärä oli keskimäärin n

25 potilasta ja tällaisen määrän hoitamiseen tarvittiin lisähenkilökuntaa, jota ei talousarvioon oltu suunniteltu. Syksyllä parin kuukauden ajan osastolla oli iäkkäitä koronapotilaita 5-10 heidän yleiskunnan laskeessa, mutta suurempaa hankalaa koronasairastavuutta ei ollut, Akuuteille potilaille osaston sairaansijamäärä 15 oli riittävä.

Osallistuimme Tulsote-hankkeeseen, joka jatkuu v 2023. Painopiste oli tiedolla johtamisessa, koska hoitohenkilöstön koulutusta ei voitu suunnitelmien mukaan toteuttaa epävakaa työvoimatilanteen takia.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Avoterveydenhuollon kehittäminen jatkuu ja tarvitsee vielä vuoden 2022 aikana yliesursoitua henkilöstöä, mutta kehittämisprosessi etenee sopeuttamisohjelman mukaan. Näin iso muutosprosessi vaatii pitkän ajan, jotta päästään kaikkiin tavoitteisiin tulevina vuosina.

Vuodeosasto pidetään 15 sairaansijan akuuttiosastona. Yhteistyö kotisairaalan ja kotisairaanhoidon kanssa on tärkeässä osassa varsinkin, kun kotisairaaloimintaan panostetaan yhdistämällä vuoden 2021 lopulla se kotisairaanhoidon.

Toteutuma 31.12.2022

Avoterveydenhuollon kehittämistä jatkettiin. Tiimityöhön tehtiin erilaisia muutoksia saavutettavuuden parantamiseksi.

Vuodeosasto ei pysynyt potilastavoitteessa yksityisten palveluasumisyksiköiden työntekijäpulan ja koronasairastavuuden takia. Välillä akuutteja potilaitamme hoidettiin Pelkosenniemen vuodeosastolla, mitä ei oltu huomioitu talousarviossa.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Valmistaudutaan tulevaan maakunnalliseen Sote-uudistukseen osallistumalla tällä hetkellä tiedossa oleviin hankkeeseen: Tulevaisuuden Sote-hanke. Todennäköisesti tulee myös uusia Soteen valmistavia hankkeita ja niihin osallistutaan myös tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkoituksena on hyödyntää toiminnassamme hankkeista saatava tieto ja kehittämiskohteet ja samalla kerätä tarvittavaa tietoa Sotea varten mm tarkentamalla tilastointia.

Avoterveydenhuollon tiimitoimintamallin toiminnan kehittämisessä hyödynnetään Tulevaisuuden Sote-hanketta ja Savo Partnersin osaamista. Tiimimalli on otettu käyttöön 01.02.2021, mutta työn kehittäminen on kesken ja vaatii pitkän ajan, varsinkin kun koronapandemian vaatimat toimenpiteet ja henkilöstöpula ovat hidastaneet toiminnan kehittämistä. Toimintamallin kehittyessä selviää todellinen resurssitarve, mikä pystyy vastaamaan kehittämisen tavoitteisiin: palveluiden saatavuuden parantaminen, asiakastyytyväisyys, henkilöstön hyvinvointi ja kustannustehokkuus sekä toiminnan vaikuttavuus.

Koronapandemia vaatii edelleen tehokasta rokotustyötä, testausta ja jäljitystä pandemian laajuuden mukaisesti. Pandemiatyön suunnittelu muun työn rinnalle pitkäaikaisemmaksi työksi on haastava tehtävä pandemian ennalta-arvaamattomuuden takia. Pandemian hoitotyön takia suunnitellut tavoitteet eivät välttämättä toteudu kokonaisuudessaan.

Toteutuma 31.12.2022

Koronapandemian hoito on koko ajan priorisoitu ensisijaiseksi, varsinkin rokotustoiminta. Muuta toimintaa ja sen kehittämistä hankaloitti työntekijäpula. Kehittämistyötä tehtiin koko ajan mutta suunniteltuihin tavoitteisiin ei päästy suunnitellussa aikataulussa.

Syksyllä työntekijäpula helpotti, mutta edelleen hoitohenkilöstöstä oli vajautta. Tiimityöhön tehtiin paljon muutoksia toiminnan kehittämisen myötä, erityisesti saatavuuteemme panostettiin, myös päivystysvastaanotolla. Osa tiimityöstä yhdistettiin, jotta tiimien

Talousarvio tulee ylittymään koska vuodeosaston kuormitus on ollut suurta sen takia, että ikäihmisten palvelut eivät ole pystyneet vastaamaan palvelutarpeeseen ja työvoimapulan takia on jouduttu ostamaan työvoimaa kalliilla eikä siltikään sitä ole saatu tarpeeksi.

7. Määrärahat

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-21 766 900	-22 000 600	-233 700	1,1
TULOT	1 751 900	1 321 000	-430 900	-24,6
NETTOMENO	-20 015 000	-20 679 600	-664 600	3,3

8. Vastuualueen käyttötalous

Vastuualueen määrärahat	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	786 664	759 700	723 441	611 000	750 056
Maksutuotot	959 798	926 710	774 343	707 000	763 333
Tuet ja avustukset	129 110	60 000	1 065 531	0	885 147
Vuokratuotot	3 017	4 500	1 207	1 500	1 268
Muut toimintatuotot	7 437	1 300	22 139	1 500	8 715
TOIMINTATUOTOT	1 886 026	1 752 210	2 586 661	1 321 000	2 408 520
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-5 506 717	-5 042 570	-5 047 196	-5 306 830	-5 808 173
Palvelujen ostot	-14 836 630	-14 457 160	-13 952 493	-14 400 600	-14 428 215
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 006 914	-832 850	-939 070	-813 250	-997 403
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-806 055	-684 110	-731 144	-766 350	-800 819
Muut toimintakulut	-831 548	-750 520	-768 209	-713 570	-730 079
TOIMINTAKULUT	-22 987 864	-21 767 210	-21 437 968	-22 000 600	-22 764 689
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-21 101 838	-20 015 000	-18 851 307	-20 679 600	-20 356 169

Oman toiminnan ja ostopalvelujen määrärahat	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS +muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
OMA TOIMINTA					
MENOT	-9 422 898	-8 451 210	-8 867 440	-8 838 900	-10 047 503
TULOT	1 756 916	1 692 210	2 446 317	1 321 000	2 408 470
NETTOMENO	-7 665 982	-6 759 000	-6 421 123	-7 517 900	-7 639 034
OSTOPALVELUT					
MENOT	-13 564 966	-13 316 000	-12 570 528	-13 161 700	-12 717 185
TULOT	129 110	60 000	140 344	0	50
NETTOMENO	-13 435 856	-13 256 000	-12 430 184	-13 161 700	-12 717 135
YHTEENSÄ					
MENOT	-22 987 864	-21 767 210	-21 437 968	-22 000 600	-22 764 689
TULOT	1 886 026	1 752 210	2 586 661	1 321 000	2 408 520
NETTOMENO	-21 101 838	-20 015 000	-18 851 307	-20 679 600	-20 356 169
Toiminnoittain määrärahat	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS +muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Avoterveydenhuolto					
MENOT	-4 009 933	-3 847 460	-4 216 705	-4 290 230	-4 848 165
TULOT	792 961	771 000	1 503 109	612 000	1 175 014
NETTOMENO	-3 216 973	-3 076 460	-2 713 596	-3 678 230	-3 672 151
Akuuttiosasto					
MENOT	-2 853 052	-2 752 500	-2 726 728	-2 625 150	-3 252 950
TULOT	443 286	405 310	417 795	215 000	682 065
NETTOMENO	-2 409 766	-2 347 190	-2 308 932	-2 410 150	-2 570 885
Kotiutustiimi/Kotisairaala					
MENOT	-252 578	-270 510	-222 368	-271 880	-282 956
TULOT	14 066	16 000	11 059	12 000	49 408
NETTOMENO	-238 513	-254 510	-211 309	-259 880	-233 548
Laboratorio					
MENOT	-698 304	-41 000	-27 661	0	0
TULOT	50 066	2 600	18 541	0	0
NETTOMENO	-648 238	-38 400	-9 120	0	0
Radiologia					
MENOT	-247 598	-238 570	-246 285	-282 480	-288 380
TULOT	38 640	45 000	43 863	40 000	36 020
NETTOMENO	-208 959	-193 570	-202 422	-242 480	252 360
Lääkinnällinen kuntoutus					
MENOT	-166 178	-145 000	-181 688	-165 000	-108 730
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-166 178	-145 000	-181 688	-165 000	-108 730
Lääkehuolto					
MENOT	-225 171	-211 540	-195 558	-202 350	-208 028
TULOT	109 054	125 000	115 372	117 000	130 775
NETTOMENO	-116 117	-86 540	-80 186	-85 350	-77 253

Suun terveydenhuolto					
MENOT	-970 083	-944 630	-1 050 448	-982 300	-1 058 293
TULOT	308 843	327 300	336 577	325 000	334 187
NETTOMENO	-661 239	-617 330	-713 871	-657 300	-724 106
Ensihoito					
MENOT	-1 185 879	-1 090 000	-1 203 953	-1 190 000	-1 235 578
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-1 185 879	-1 090 000	-1 203 953	-1 190 000	-1 235 578
Työterveyshuolto					
MENOT	-358 283	-300 000	-350 874	0	0
TULOT	129 110	60 000	140 308	0	0
NETTOMENO	-358 283	-240 000	-210 566	0	0
Erikoissairaanhoido					
MENOT	-11 599 474	-11 500 000	-10 616 499	-11 536 700	-11 058 371
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-11 599 474	-11 500 000	-10 616 499	-11 536 700	-11 058 371
Ympäristöterveydenhuolto					
MENOT	-421 330	-426 000	-399 201	-435 000	-423 237
TULOT	0	0	36	0	50
NETTOMENO	-421 330	-426 000	-399 165	-435 000	-423 187
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-22 987 864	-21 767 210	-21 437 968	-22 000 600	-22 764 689
TULOT	1 886 026	1 752 210	2 586 661	1 321 000	2 408 520
NETTOMENO	-21 101 838	-20 015 000	-18 851 307	-20 679 600	-20 356 169

VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen palvelutarpeen mukaisesti. Vammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta, ja kuntastrategian strategista tavoitetta toimivat ja laadukkaat palvelut.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
Hoitohenkilöstön rekrytoinnin tehostaminen	Laaditaan toimenpidesuunnitelma rekrytoinnin tehostamiseksi. Suunnitelma sisältää muun muassa henkilöstön hankinnan ja palkkaamisen tavat, palkkauksen tarkistamisen toimenpiteet ja lähiesimiestyön tehostamisen.	Toimintasuunnitelma valmiina 30.4.2022.	Toimintasuunnitelma on ollut valmis 30.4.2022. Toimenpideohjelma on valmistelu, käyttöönotto haastavaa rekrytointihaasteiden vuoksi.
Asiakastietojärjestelmien selkeyttäminen.	Siirretään kaikki asiakkaat ProConsona-ohjelmaan. Ohjelmalla tehdään palvelutarpeen kartoitus, palvelupäätösten teko ja osa asiakaskirjaamisista.	Asiakkaiden lukumäärä ProConsona-ohjelmassa.	Kaikki asiakastiedot siirretty ja palvelutarpeiden kartoitus toteutettu.
Palvelujen joustaminen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.	Palvelutarpeen arviointien määrä.	On toteutettu.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2021+ muutos	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	40	40	40	35
Henkilöstömenot €	-2 054 810	-2 077 374	-2 177 540	-1 969 963
Muutos %	15,8	1,1	4,8	-5,2
Palvelujen ostot €	-1 968 750	-2 173 898	-1 943 600	-2 685 853
Muutos %	-6,4	10,4	-10,6	23,6
Toimintakate €/asukas	-560	-609	-603	-680

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Asiakkaista tehtävien hallintopäätösten määrä on lisääntynyt. Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehdyt muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Lainsäädännön muutosten vaikutukset ovat johtaneet entistä yksiköllisempiin palveluihin. Sosiaalihoitolakiin tehdyt muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen piirissä on noin 180 asiakasta ja kehitysvammalain mukaisissa palveluissa noin 90 asiakasta. Asiakasmäärä on lisääntynyt noin 15 % viimeisten kahden vuoden aikana. Kehitysvammaisten määrä on 2,1-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden.

Hoitohenkilöstön mitoitus on vaarantunut henkilöstön rekrytointivaikkeuksien johdosta.

Varaudutaan maakunnallisen sosiaali- ja terveystalouden järjestävän organisaation käynnistymiseen muun muassa asiakastietojärjestelmiä ja rakenteista kirjaamista kehittämällä.

Toteutuma 31.12.2022

Hoitohenkilöstön rekrytointi ei ole toteutunut suunnitelmien mukaan. Vuokratyövoimalla on paikattu henkilöstövajetta.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Talouden sopeuttamisohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti.

Toteutuma 31.12.2022

Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Hoitohenkilöstön mitoitus asumisyksiköissä on vaarantunut rekrytointeissa ilmenneiden haasteiden johdosta. Hoitohenkilöstön sijaistamiseen ei saada riittävästi henkilöstöä. Tilannetta on yritetty tehostaa muun muassa palkkaamalla vuokratyövoimaa.

Koronavirusepidemian haittavaikutusten minimoiminen ja riskiryhmässä olevien asiakkaiden erityissuojelu. Epidemia on aiheuttanut hoitovajeita erityispalveluja tarvitseville kuntalaisille.

Palvelujen sopeuttaminen tarkoituksenmukaiseksi muuttuvaan toimintaympäristöön.

Vastuualueen erityisosaamisen (lääkäri, psykiatri, psykologi ym.) turvaaminen.

Asiakastietojärjestelmien selkeyttäminen.

Maakunnallisen sote-esivalmistelun painopisteiden toteuttaminen.

Toteutuma 31.12.2022

Rekrytoinneilla ei ole saatu riittävästi henkilöstöä, ja henkilöstövajetta on paikattu vuokratyövoimalla. Vuokratyövoiman kustannukset ovat kaksinkertaiset työsuhteisiin palkkaamiseen verrattuna. Erityisosaaminen on toteutunut suunnitellusti. Asiakastietojärjestelmien selkeyttämistä on toteutettu.

7. Määrärahat

Vammaisten palvelut	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-4 533 800	-4 689 300	-155 500	3,4
TULOT	363 800	469 500	105 700	29,1
NETTOMENO	-4 170 000	-4 219 800	-49 800	1,2

8. Vastuualueen käyttötalous

	TP	TA+muutos	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	49 011	62 000	66 500	60 500	79 068
Maksutuotot	171 156	119 800	253 713	249 000	234 004
Tuet ja avustukset	0	0	9 278	0	38 000
Vuokratuotot	147 006	182 000	169 392	160 000	174 170
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	225
TOIMINTATUOTOT	367 173	363 800	498 882	469 500	525 467
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 773 781	-2 054 810	-2 077 374	-2 177 540	-1 969 963
Palvelujen ostot	-2 104 100	-1 968 750	-2 173 898	-1 943 600	-2 685 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 461	-39 000	-50 685	-42 220	-49 327
Avustukset	-47 268	-40 000	-65 578	-47 000	-82 204
Vuokrat	-407 401	-412 690	-445 162	-460 960	-474 828
Muut toimintakulut	-18 213	-18 550	-15 197	-17 980	-19 880
TOIMINTAKULUT	-4 399 223	-4 533 800	-4 827 894	-4 689 300	-5 282 055
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 032 050	-4 170 000	-4 329 012	-4 219 800	-4 756 588

	TP	TA+muutos	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Attendo Vesapolku					
MENOT	-220 736	0	-5 548	0	0
TULOT	35 176	0	0	0	0
NETTOMENO	-185 560	0	-5 548	0	0
Jokirannan ryhmäkoti					
MENOT	-657 232	-805 350	-868 026	-850 870	-968 296
TULOT	200 251	203 000	263 525	264 000	247 295
NETTOMENO	-456 981	-602 350	-604 501	-586 870	-721 001
Ostopalvelut					
MENOT	-1 044 148	-1 075 000	-1 333 009	-1 095 000	-1 397 120
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-1 044 148	-1 075 000	-1 333 009	-1 095 000	-1 397 120
Kuumaniemen ryhmäkoti					
MENOT	-800 090	-841 170	-827 846	-926 670	-1 053 259
TULOT	74 872	81 800	152 658	132 000	167 938
NETTOMENO	-725 218	-759 370	-675 188	-797 670	-885 322
Toimintakeskus					
MENOT	-468 535	-540 230	-546 183	-546 030	-579 645
TULOT	11 533	19 000	16 530	13 500	24 452
NETTOMENO	-457 002	-521 230	-529 653	-532 530	-555 193
Myllytupa					
MENOT	-194 317	-216 350	-213 467	-248 280	-233 352
TULOT	1 200	0	1 913	0	5 227
NETTOMENO	-193 117	-216 350	-211 555	-248 280	-228 125
Tukiasunnot					
MENOT	-3 180	-7 540	-3 425	-7 000	-7 220
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-3 180	-7 540	-3 425	-7 000	-7 220
Vammaiskeskus					
MENOT	-123 204	-131 000	-131 073	-128 470	-98 898
TULOT	0	0	19 871	20 000	31 843
NETTOMENO	-123 204	-131 000	-111 203	-108 470	-67 055
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut					
MENOT	-887 781	-917 160	-899 318	-886 980	-944 265
TULOT	44 141	60 000	44 386	40 000	48 711
NETTOMENO	-843 640	-857 160	-854 932	-846 980	-895 554
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-4 399 223	-4 533 800	-4 827 894	-4 689 300	-5 282 055
TULOT	367 173	363 800	498 882	469 500	525 467
NETTOMENO	-4 032 050	-4 170 000	-4 329 012	-4 219 800	-4 756 588

IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lökkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Tarjottavat palvelut vastaavat ikääntyneiden asiakkaiden tarpeita	Palvelutarpeen ja palvelutason sekä toimintakyvyn arvioinnissa käytetään RAI-toimintakykyarviointimittaria	RAI-toimintakykyarviointi tehty uusille asiakkaille 100 % ja säännöllisen kotihoidon asiakkaille min. 2x/v Kaikille asumispalvelujen hakijoille on tehty Rai-toimintakykyarviointi ennen hakemusten käsittelyä SAS-työryhmässä.	Toteutunut Ei toteutunut, valmistelutyötä ja koulutuksia toteutettiin
Tarjottavat palvelut vastaavat ikääntyneiden asiakkaiden tarpeita	Arviointijaksojen toteuttaminen ennen palvelupäätöstä uusille asiakkaille	Arviointijaksot toteutettu uusille asiakkaille 100 %, pois lukien kiireelliseen palveluntarpeeseen lukeutuvat tapaukset	Toteutunut
Sujuva ja tiivis yhteistyö yksityisten asumispalvelutuottajien kanssa	Yksityisten palveluntuottajien ohjaus- ja valvontakäynnit toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti Säännölliset yhteistyötapaamiset	Ohjaus- ja valvontakäynnit väh. 1 kerta paikan päällä ja 1 kerta etänä/yksikkö riippuen koronatilanteesta Yhteistyöpalaverit min. 3 kertaa/vuosi	Toteutunut Toteutunut

Digitalisaation hyödyntäminen kotiin tarjottavissa palveluissa	Lääkerobottien käyttöönottopilotti	Käytössä olevien lääkerobottien lukumäärä	Toteutunut. Pilotti käynnissä 10:llä robotilla
Riittävä ja osaava henkilöstö kotihoidossa	Tehokas rekrytointi Oppisopimusopiskelijoiden haku säännöllisesti Osaamisen kartoitus Koulutussuunnitelma Työkierron avulla osaamisen laajentaminen	Vakinaiset toimet 100 %:n täyttöaste Oppisopimusopiskelijoiden määrä kotihoidossa min 3 kerrallaan Osaamisen kartoitus tehty Koulutuspäivien lkm/työntekijä Työkierrossa olevien työntekijöiden määrä	Toteutunut. Toteutunut. Oppisopimusopiskelijoita yht. lähihoitaja 5 ja hoitoavustajia 1 Osaamisen kartoitusta ei ole tehty. Koulutussuunnitelma tehty. Koulutuspäiviä keskimäärin 1-3 pv/työntekijä Kolmen työntekijän työkierto päättyi syyskuussa.
Valmistaudutaan tulevaan hyvinvointialueeseen sitoutumalla ja ottamalla käyttöön hyvinvointialueelle luotuja yhteisiä toimintatapoja ja -malleja	Osallistutaan Tulevaisuuden sotekeskushankkeen hanketyöhön ja kehittämistoimenpiteisiin.	Toteutunut yhteistyö	Hyvinvointialueen valmistelutyöhön osallistuttu, mm. koulutuksiin, henkilöstöinformoihin, hanketyöhön ja eri työryhmiin osallistumalla.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2021+ muutos	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	55	51	58	62
Henkilöstömenot €	-3 185 460	-3 054 960	-3 478 020	-3 095 440
Muutos %	14,8	-4,0	13,8	1,3
Palvelujen ostot €	-6 477 770	-6 490 391	-7 006 470	-7 410 915
Muutos %	58,0	0,7	8,0	14,2
Avustukset	-605 000	-582 579	-545 000	-4 990 765
Muutos %	-79,4	-3,7	-6,5	39,4
Palvelusetelikulut	-2 415 000	-3 579 366	-5 104 900	-618 207
Muutos %	0,9	48,2	42,6	6,1
Toimintakate €/asukas	-1 194	-1 209	-1 361	-1 368

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Merkittävimmät toimintaympäristöstä nousevat haasteet ovat koronapandemian hallinta, valmistautuminen hyvinvointialueelle siirtymiseen vuoden 2023 alussa sekä työvoiman riittävyys/saatavuus.

Koronapandemian kehitys paikkakunnalla voi vaikeuttaa toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena on estää koronaan sairastumista, koronan leviämistä. Koronan hallintatyö syö resursseja myös ikäihmisten palveluista, mm. rokotustyöhön tarvitaan kotihoidon sairaanhoitajia.

Toiminnan kehittämisessä huomioidaan vanhuspalvelulain toisen vaiheen uudistus. Lakimuutos on tämänhetkisen tiedon mukaan tulossa voimaan 1.1.2023. Uudistuksen tavoitteena on mm. vahvistaa kotihoidon resursseja ja laatua, kehittää asumisen välimuotoisia ratkaisuja ja palvelujärjestelmää, tehostaa omavalvontaa ja vanhuspalvelujen johtamista sekä ottaa käyttöön teknologisia ratkaisuja kotiin annettavissa palveluissa.

Toteutuma 31.12.2022

Koronapandemia on saatu hallittua hyvin, mutta paljon normaalista poikkeavaa ja ylimääräistä työtä hallinta on vaatinut.

Työntekijäpula on hankaloittanut kaikin tavoin palveluiden tuottamista koko vuoden ajan. Lisäksi keväällä työntekijöiden runsaat koronatartunnat ja työtaistelutoimenpiteet (yötyö- ja vuorovaihtokielto), kesälomasijaisten saannin vaikeus, kun vuokratyöntekijöitäkään ei saatu riittävästi vajetta paikkaamaan aiheuttivat vaikeita lisähaasteita toteuttaa suunniteltuja palveluja. Syksyllä tilanne tältä osin helpottanut ja kaikki avoimet toimet saadaan täytettyä vuoden loppuun mennessä. Vuokratyön käyttö on aiheuttaneet kustannusten ylitystä kotihoidon ostopalveluissa.

Kotihoidossa asiakkaat ovat entistä moniongelmaisimpia ja vaativimpia. Sosiaaliset ongelmat (päihteiden käyttö, mielenterveysongelmat, asunnottomuus ja taloudelliset vaikeudet) ovat kasvaneet huomattavasti asiakaskunnassa. Ilmiö näkyy mm. huoli-ilmoitusten ja omaisten/läheisten sekä viranomaisten että naapurien yhteydenottoopyyntöjen kasvamisena.

Päätös tehostetun palvelusetelin arvon korottamisesta 1.7.2022 alkaen vahvistettiin kesäkuussa johtuen yleisen kustannusten nousun ja inflaation vuoksi.

Vanhusten päivätoimintaan saatiin palvelusetelituottaja ja toiminta käynnistyi elokuun alussa. Palvelu on otettu innolla vastaan.

Setlementti Tunturilan jaksohoitoyksikkö Luhtavilla siirtyi liikkeenluovutuksella kaupungille 1.12.2022. Yksikkö siirtyi edelleen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Asumispalvelujen kustannukset nousevat palkkakustannusten noustessa ja vanhuspalvelulain muutoksen myötä 1.1.2022, jolloin vähimmäishenkilöstömitoitus nousee tehostetussa palveluasumisessa välittömän hoitotyön osalta 0,6 työntekijään asukasta kohti. Myös henkilöstön saatavuusongelmat aiheuttavat taloudellisia lisähaasteita.

Ympäri vuorokautisen hoidon tarvetta vähennetään yksilöllisellä palvelutarpeen arvioinnilla hyödyntäen RAI-toimintakykyarviointijärjestelmää ja ennalta ehkäiseviä palveluja tehostamalla.

Keinoina varhainen

puuttuminen ja palvelutarpeen arviointi. Vanhusten päivätoimintapalvelun uudelleen aloittaminen.

Kotikuntoutuksen ja ennakoivan kotiutuksen juurruttaminen.

Toteutuma 31.12.2022

Yksityiset palveluntuottajat joutuivat kevään ja kesäkauden aikana supistamaan henkilöstöpulan vuoksi tehostetun palveluasumisen yksiköiden paikkoja, jotta lakisääteinen mitoitustavoite (0,6 välittömän hoitotyön osalta) toteutui. Näin ollen tehostetun palveluasumisen saatavuus heikentyi ja odotusaika palveluun pääsemiseksi kasvoi. Maximi jonotusaika on ollut vuoden 2022 aikana noin 5 kuukautta (147pv), kun syksyllä 2021 jonoa ei ollut lainkaan. Tilanteen vuoksi on jouduttu turvautumaan ostopalveluun ja kolme paikkaa on ostettu Rovaniemeltä kahdesta eri Attendon yksiköstä ja yksi paikka Sodankylästä Esperin yksiköstä. Odottajia jouduttiin sijoittamaan kesän ja kevään aikana jaksohoitoyksikkö Luhtavillaan ja vuodeosastolle, kun kotona asuminen ei enää ole ollut turvallista maksimaalisten avopalveluiden turvinaan.

Jaksohoitoyksikköä ei ollut mahdollista hyödyntää kuntoutusta tarvitseville asiakkaille siinä määrin kuin tarvetta olisi ollut. Lisäksi vuodeosastolla on ollut odottajien vuoksi jatkuva ylipaikkatilanne. Vuodeosaston kuormitusta lisäsi myös elokuussa Luhtavillan koko kuukauden sulku työvoimapulan vuoksi.

Kesälomien jälkeen syksyllä yksiköt toimivat jälleen täydellä kapasiteetilla ja odotusaika tehostettuun palveluasumiseen lyhentyi 1-2 kk ja joulukuussa odotusaika oli alle yhden kuukauden.

Näillä näkymin tehostetun palveluasumisen paikkojen vähentäminen ei ole toistaiseksi mahdollista sopeuttamissuunnitelman mukaisesti.

Vanhusten päivätoiminnan käynnistyminen palvelusetelillä aiheutti kustannusten kasvua loppuvuoden osalta, mutta palveluun oli varauduttu budjetissa. Pidemmällä aikavälillä tulee kustannussäästöä, kun päivätoiminnan avulla ainakin osalla hakeutuminen raskaimpiin palveluihin vähenee tai parhaassa tapauksessa tarvetta ei tule lainkaan.

Kotikuntoutusta pyrittiin edistämään siltä osin kuin resurssit antoivat myöten. Vuodeosastolta kotiuttamisen ennakoivaa suunnittelua tehostettiin viikottaisilla moniammatillisen työryhmän palavereilla.

6. Toiminnan painopistealueet 2022

Painopisteenä on edelleen kotona asumista edistävien palveluiden ja rakenteiden vahvistaminen, jotta hakeutuminen raskaisiin palveluihin (tehostettu palveluasuminen ja vuodeosastohoito) saadaan vähennettyä edelleen. Kehitetään geriatrisen potilaan hoitoketjua siten, että parannetaan palvelun tarpeessa olevan ikääntyneen palvelun kokonaissuunnittelua ja koordinoitua. Kotihoidossa painotetaan kuntoutusta, uusia teknologisia ratkaisuja ja kehitetään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Sosiaalihuoltolain 42 §:n mukaan asiakkaalle on nimettävä asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä. Selkeytetään omatyöntekijän roolia ja toimintatapaa.

Osallistutaan Tulevaisuuden sotekeskushankkeeseen, jonka tavoitteena on yhtenäistää tulevan hyvinvointialueen toimintamalleja.

Toteutuma 31.12.2022

Vuoden alusta aloitti uudessa virassa sosiaaliohjaaja. Resurssin lisäys mikä on parantanut ikääntyneiden kokonaisvaltaista palvelujen suunnittelua ja koordinoitua sekä tehostanut ennalta ehkäisevää toimintaa.

Palveluiden kehittämistyö ja työntekijöiden koulutuksiin osallistuminen on kärsinyt, kun työaika on mennyt päivittäisen arjen toiminnan varmistamiseen. Rai-koulutukset ovat käynnistyneet ja henkilöstö on aktiivisesti osallistunut niihin. Lisäksi kotihoidon koko henkilöstölle käynnistettiin ensiapukoulutukset syksyn aikana.

Yhteistyöllä eri sidosryhmien (vuodeosasto, yksityinen kotihoidon palveluntuottaja ja asumispalveluntuottajat) on pyritty tehostamaan asiakkaiden saumatonta hoitoketjua, mm. jokaviikkoisella moniammatillisella yhteistyötapaamisella.

Teknologiapalveluiden osalta otettiin käyttöön lääkeannostelijarobottien pilotti 10 kotihoidon asiakkaalle syksyllä. Pilotti jatkuu keväälle 2023.

Omatyöntekijät on nimetty kotihoidon ja asumispalveluiden asiakkaille sekä sovittu toimintakäytännöt.

Hyvinvointialueen valmistelutyö on tiivistynyt ja vaatinut aikaa loppu vuotta kohden enenevässä määrin. Osa työntekijöistä on työskennellyt osa-aikaisesti loka-joulukuun ajan hyvinvointialueella valmistelutyössä että virassa.

7. Määrärahat

Ikäihmisten palvelut	TA+muutos	TA +muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2021	2022	€	%
MENOT	-10 851 380	-11 602 600	-751 220	6,9
TULOT	2 248 380	1 863 700	-384 680	-17,1
NETTOMENO	-8 603 000	-9 738 900	-1 135 900	13,2

8. Vastuualueen käyttötalous

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+muutos	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 336 828	1 302 200	1 237 630	1 151 000	1 279 641
Maksutuotot	890 672	916 000	823 576	652 500	707 828
Tuet ja avustukset	0	0	92 646	0	195 405
Vuokratuotot	0	0	0	0	702
Muut toimintatuotot	77 499	30 180	66 049	60 200	38 836
TOIMINTATUOTOT	2 304 999	2 248 380	2 219 902	1 863 700	2 222 412
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 774 402	-3 185 460	-3 054 960	-3 478 020	-3 095 440
Palvelujen ostot	-4 080 036	-6 477 770	-6 490 391	-7 006 470	-7 410 915
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-219 295	-179 300	-242 814	-179 070	-251 450
Avustukset	-2 941 040	-605 000	-582 579	-545 000	-618 207
Vuokrat	-375 665	-368 350	-371 400	-317 210	-351 080

Muut toimintakulut	-79 905	-65 500	-69 756	-76 830	-73 341
TOIMINTAKULUT	-10 470 343	-10 851 380	-10 812 263	-11 602 600	-11 800 433
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 165 344	-8 603 000	-8 592 361	-9 738 900	-9 578 021

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS + muutos	TP
	2020	2021	2021	2022	2022
Kuntoutuspalvelut					
MENOT	-96 318	-117 500	-110 411	-88 800	-149 946
TULOT	119 551	127 200	132 811	116 500	170 000
NETTOMENO	23 232	9 700	22 400	27 700	20 054
Kotihoito					
MENOT	-2 589 108	-2 851 740	-2 899 008	-3 315 840	-3 436 756
TULOT	354 528	326 180	508 473	382 200	579 475
NETTOMENO	-2 234 580	-2 525 560	-2 390 535	-2 933 640	-2 857 281
Veteraanipalvelut					
MENOT	-1 279 627	-1 063 770	-1 185 500	-1 005 200	-1 103 414
TULOT	1 377 868	1 320 000	1 214 356	1 150 000	1 181 308
NETTOMENO	98 241	256 230	28 856	144 800	77 894
Päivätoiminta					
MENOT	-123 067	-166 850	-87 625	-150 000	-78 503
TULOT	7 944	30 000	1 530	15 000	856
NETTOMENO	-115 123	-136 850	-86 095	-135 000	-77 647
Intervalliyksikkö Luhtavilla					
MENOT	-670 030	-695 000	-654 167	-695 000	-698 825
TULOT	111 645	80 000	112 771	105 000	88 615
NETTOMENO	-558 385	-615 000	-541 396	-590 000	-610 210
Tehostettu palveluasuminen					
MENOT	-2 512 408	-2 532 700	-3 721 002	-4 475 700	-5 234 691
TULOT	14 780	65 000	71 501	65 000	117 377
NETTOMENO	-2 497 628	-2 467 700	-3 649 501	-4 410 700	-5 117 314
Palveluasuminen ikäihmiset					
MENOT	0	0	0	-739 900	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	0	0	0	-739 000	0
Perhehoito ikäihmiset					
MENOT	-7 226	-5 000	-458	0	-1 236
TULOT	0	0	4 763	0	496
NETTOMENO	-7 226	-5 000	4 305	0	-740
Koivula koti					
MENOT	-1 285 385	-1 368 000	-656 535	0	-26 190
TULOT	158 312	155 000	75 624	0	10 000
NETTOMENO	-1 127 073	-1 213 000	-580 911	0	-16 190
Hoitokoti Hilla					
MENOT	-772 125	-847 000	-397 848	0	-7 555
TULOT	118 583	115 000	62 055	0	8 000
NETTOMENO	-653 542	-732 000	-335 794	0	445

Kotikuntakorvaukset palveluasuminen					
MENOT	-106 774	-50 000	-18 423	-50 000	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-106 774	-50 000	-18 423	-50 000	0
Hoiva- ja hoitotyön hallinto+ varahenkilöstö					
MENOT	-448 308	-507 820	-457 272	-479 460	-392 429
TULOT	587	0	3 060	0	38 651
NETTOMENO	-447 721	-507 820	-454 212	-479 460	-353 778
Omaishoidontuki					
MENOT	-579 965	-556 000	-624 013	-583 800	-670 888
TULOT	41 201	30 000	32 958	30 000	27 634
NETTOMENO	-538 764	-526 000	-591 055	-553 800	-643 254
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-10 470 343	-10 851 380	-10 812 263	-11 393 700	-11 800 433
TULOT	2 304 999	2 248 380	2 219 902	1 863 700	2 222 412
NETTOMENO	-8 165 344	-8 603 000	-8 592 361	-9 530 000	-9 578 021